

Spremembe v svetu dela

Izziv za varnost in zdravje pri delu

Svet dela doživlja velike spremembe. Takšna opažanja so bila večkrat poudarjena na mnogih predavanjih, delavnicah in razpravah 5. konference EUROSHNET v Sevilli. Digitalizacija, avtomatizacija, demografske spremembe in globalizacija so le nekatere izmed modnih besed. Za vas smo zbrali glavne misli.*

Avtorja:
Sonja Miesner
Michael Robert

*© KAN Brief, članek je objavljen z dovoljenjem

Teme s področja varnosti in zdravja pri delu, ki jih obravnavamo v današnjem času, se precej razlikujejo od aktualnih vprašanj le nekaj let nazaj. Medtem ko je bilo v preteklosti več pozornosti posvečene varnosti izdelkov, so hitre spremembe osnovnih pogojev dela zdaj dobile veliko večji pomen.

KRASNI NOVI SVET DELA

V prihodnosti se bodo delavci znašli v dosti ohlapnejših delovnih ureditvah, zlasti v smislu večje fleksibilnosti glede lokacije in delovnega časa, je povedal Kris De Meester (FEB¹). Pričakuje, da delavcev na primer ne bodo več zaposlovali zato, da zapolnijo določeno delovno mesto, ampak bo namesto tega delo prilagojeno profilu znanja vsakega posameznika. Naloga poslovnega osebja ne bo več načrtovanje, nadzor in organizacija, ampak zagotavljanje motivacije in nadaljnega razvoja njihovih zaposlenih.

Tudi poslovno okolje doživlja večje spremembe. Življenjska doba podjetij se skrajšuje. Po mnenju Krisa De Meestra je povprečna pričakovana življenjska doba malih in srednje velikih podjetij zgolj šest let.

V mnogih prispevkih je bilo poudarjeno, da bo zaradi takšnega razvoja dogodkov treba

konvencionalne inštrumente varnosti in zdravja pri delu ponovno ovrednotiti. Tradicionalni pristopi od zgoraj navzdol niso več dovolj učinkoviti. Poleg tega pa spremenljiva narava novih struktur ni zlahka združljiva s sedanjimi togimi koncepti usposabljanja in regulacije.

TEHNOLOGIJA, KI NAVDIHUJE

Tehnologija se bo prav tako še nadalje razvijala. Digitalizacija je zgolj začetek. Dirk Watermann iz sekretariata KAN je navedel primere tekočih raziskovalnih projektov: brezpilotna letala, nanoroboti za zdravljenje raka, gensko terapijo in diagnostične namene ter genetsko spremenjeni virusi, ki izdelujejo baterije in se spreminjajo v sestavine.

Še vedno ni jasno, kako naj se varnost in zdravje pri delu spopadeta z mnogimi izmed teh vprašanj. Na kakšni podlagi naj se testira varnost novih izdelkov in sistemov, če standardi zanje še ne obstajajo in

priznано merilo vrhunske tehnologije še ni bilo oblikovano? Prvi korak za varnost pri delu mora zato biti izvedba podrobnejših raziskav o novih tveganjih, ki so povezana z razvojem teh dogodkov.

DEMOGRAFSKE SPREMEMBE: NOV IZZIV

Na konferenci je bilo prav tako večkrat postavljeno vprašanje demografskih sprememb. Jesus Alvarez Hidalgo z Generalnega direktorata Komisije za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje pri Evropski komisiji je navedel številke, ki nam dajo misliti: število zaposlenih v starosti 55–64 let bo v letih 2010–2030 naraslo za 16 %. Kakovost poklicnega življenja bo zato pridobila velik praktični pomen.

Cilj poklicnega življenja mora biti njegova trajnost in obstojnost od prvega dne dalje, zato da bi zaposleni lahko dlje ostali na svojih delovnih mestih. Eden izmed načinov za doseganje tega je dosti večje prilagajanje pogojev dela zaposlenim, kot je bila praksa v preteklosti.

OBSTOJEČA PRAVILA NISO PRIMERNA ZA MSP-JE

Na konferenci je bilo večkrat poudarjeno, da mala in srednje velika podjetja (SVP) potrebujejo posebno podporo pri spoprijemanju z neizbežnimi spremembami. Carlos Arranz (INSHT²) je poudaril, da MSP-ji zagotavljajo več kot polovico delovnih mest v Evropi, vendar se morajo spopadati s strukturnimi pomanjkljivostmi na področju varnosti in zdravja pri delu. Pogostost težjih nesreč močno narašča z zmanjševanjem velikosti podjetja. V MSP-jih se prav tako precej manj držijo predpisov o varnosti in zdravju pri delu, saj je v teh podjetjih to pogosto prevelik zalogaj. Rešitev je v poenostavitvi kompleksnih predpisov, zagotavljanju praktičnih inštrumentov in ozaveščanju glede varnosti in zdravja pri delu.

Norbert Breutmann (prej SAB OFIS³), Kris De Meester (FEB) in Antti Koivula (FIOH⁴) so se strinjali z mnenjem, da spremembe na področju dela predstavljajo tudi priložnost. Pritoževanje nad razmerami ni rešitev, je povedal Breutmann. Nasprotno: skupnost varnosti in zdravja pri delu se mora na proaktiven in konstruktiven način soočiti z novimi tehničnimi in družbenimi izzivi.⁶¹

VIRI

- 1 Federacija podjetij Belgije, <http://vbo-feb.be>
- 2 Nacionalni inštitut za varnost in higieno pri delu, Španija, www.insht.es
- 3 Strateški svetovadni odbor za zdravje in varnost pri delu Evropskega odbora za standardizacijo, www.cencenelec.eu/standards/Sectors/healthSafety/OHS
- 4 Finski inštitut za zdravje pri delu, www.ttl.fi

16 %

Za toliko bo v letih 2010-2030 poraslo število zaposlenih v starosti 55 - 64 let. Delo bo potrebno prilagoditi demografskim spremembam. Cilj poklicnega življenja mora biti njegova trajnost in obstojnost od prvega dne dalje, zato da bi zaposleni lahko dlje ostali na svojih delovnih mestih.